

Berichten Buitenspecial

juni 2013 | voor de Nederlandse agribusiness | jaargang 39

Ministerie van Economische Zaken

Schapen en geiten

- • • *Het is 1953 als de jonge Taeke Greidanus met zijn ouders vanuit Friesland naar Brazilië verhuist. Midden jaren 80 besluit Greidanus zijn carrière in de handel in landbouwmachines vaarwel te zeggen. Hij gaat het rustiger aan doen en schapen houden lijkt hem wel wat. En hoewel zijn schoonvader uitroept dat hij nog nooit een rijke schapenhouder heeft gezien, trekt Greidanus de stoute schoenen aan en begint. Inmiddels lopen er op zijn bedrijf Fazenda Portão Vermelho zo'n 1500 dieren rond, bestaande uit Texelaars en Zuid-Afrikaanse Dorpers.*

Taeke Greidanus (Fazenda Portão Vermelho):

“Ik wil de schapenhouderij in Brazilië naar een hoger plan tillen”

Greidanus importeerde in 1990 ongeveer 60 Texelaars vanuit Nederland, dat was toen nog gewoon mogelijk. Vanuit Zuid-Afrika importeerde hij de Dorper. “Er lopen op het bedrijf ongeveer 600 ooiën rond, waarvan 450 Texelaars en 150 Dorpers. Zo ongeveer 80 tot 90% is voor de fokverkoop en 10 tot 20% gaat naar de slacht”, vertelt Greidanus. Schapenhandel in Brazilië is anders dan in Nederland. Er worden door het hele land keuringen gehouden die gemiddeld een volle week duren. Greidanus heeft een speciaal uitgeruste bus waarin hij zijn schapen comfortabel kan vervoeren. “Ik woon in het zuiden van Brazilië en ik rij rustig zo'n 3000 kilometer naar het noordelijk gelegen Fortaleza om een keuring bij te wonen en de Texelaar en de Dorper te promoten. Ik neem dan ongeveer 40 tot 50 dieren mee en die

verkoop ik voor ergens tussen € 500-700 per dier.”

Volume maken

Als een schaap in Brazilië tijdens zo'n keuring kampioen wordt, kan het dier duizenden euro's opleveren. Greidanus vindt dat allemaal veel te gek, hij blijft toch een Nederlander. “Daar hou ik me niet mee bezig, ik wil de schapenhouderij naar een hoger plan tillen. Ik heb zelf ooit wel eens een dier gekocht voor omgerekend zo'n € 17.500, maar dat schaap bleek kwalitatief niet goed. Daar ben ik goed van op de koffie gekomen”, zegt hij lachend. “Ik probeer de boeren te helpen door ze goede rassen te verkopen tegen een lagere prijs om zo de inlandse rassen te verbeteren.” En om die markt te laten functioneren en verbeteren is

het voor Greidanus belangrijk dat hij volume kan maken. Daarnaast gaat hij bij de verkoop van zijn dieren als volgt te werk: "Een ram van € 500 heeft de waarde van ongeveer vier karkassen. Als ik een slachtlam heb van 120 dagen met een gewicht van rond 40 kilo dan heb ik 20 kilo karkas en dat verkoop ik weer voor € 5 per kilo, dat levert dus € 100 op. Als een ram 40 ooien dekt, dan moet ik 5 lammeren verkopen om de kosten van de ram terug te verdienen."

Werkwijze

Greidanus heeft zes jaar geleden een veeverbeteringsprogramma opgezet genaamd *Diferenças Esperadas na Progenie*. Hij registreert nauwgezet de vleesdikte en de vetdikte van de Texelaars en de Dorpers en stuurt die gegevens naar Nieuw-Zeeland. Daar zit een instantie die de gegevens analyseert en verwerkt. De resultaten van de Texelaar blijken uitstekend en Greidanus krijgt dan ook steeds meer vraag. Maar zaad importeren is moeilijk en duur. "Eén dosis wordt hier verkocht voor bijna € 70. Dat is verrekte duur."

De markt voor schapenvlees in Brazilië is niet zelfvoorzienend. Volgens Greidanus wordt circa 20 tot 30% geïmporteerd vanuit Uruguay en Chili. Maar de vraag is stijgende,

niet het minst omdat de kwaliteit van het vlees enorm verbeterd is. Ook de schapenhouderij in Brazilië begint langzaam te veranderen. Over het algemeen laat de Braziliaan de ram het hele jaar tussen de ooien rondlopen en roomt zo nu en dan de jongen af. Greidanus zet een ram pas in als hij een jaar oud is en na twee jaar 'ververst' hij de ram door hem te vervangen door een nieuwe. En ook het feit dat je een jonge ram pas vanaf één jaar mag laten dekken, is belangrijk. Deze werkwijze begint nu ook bij andere schapenhouders door te sijpelen.

"Wat je ook in de gaten moet houden, is het aantal ooien ten opzichte van de ram. Je kunt niet één ram bij 100 ooien jagen, dan gaat 'ie over de kop. Reken op 40 ooien op één ram, dat hoort iedere boer te weten alleen is dat nog lang niet altijd zo."

Kennis

Alles wat Greidanus weet over ziektes maar ook over stalling heeft hij uit het blad *Het Schaap* en hij heeft het boek *Gezonde Schapen* van Piet Vellema (hoofd van de sector Kleine Herkauwers van de Gezondheidsdienst voor Dieren) ook goed doorgenomen. "Hier weten de veeartsen nog maar weinig van schapen. Ik heb avonden aan de telefoon gezeten met

Braziliaanse boeren om hen te helpen hoe ze hun dieren moeten behandelen. "De stal heb ik ook gebouwd op basis van wat ik in *Het Schaap* heb gezien. Tegenwoordig komen hier bussen vol met studenten uit onder andere São Paulo langs op het bedrijf om te zien hoe het er hier aan toegaat." Greidanus is blij met deze aandacht. "Want ik doe dit allemaal om de schapenhouderij hier in Brazilië op gang te krijgen. Ik ben in de loop der jaren echt

'De schapenhouderij in Brazilië begint langzaam te veranderen'

van dit werk en de dieren gaan houden. Soms zit ik op het land, op de mineralenbak en dan komen de schapen naar me toe en praat ik met ze. Dat gevoel is bijzonder, echt mooi om mee te maken. En via al die keuringen die ik heb bezocht, heb ik ongelooflijk veel mensen ontmoet. Zo heb ik bijvoorbeeld ook Tom Zantboer leren kennen (zie het artikel over Texelaars elders in dit blad, red). Wij zijn tot op de dag van vandaag schapenvrienden."

Jacqueline Rogers